

Начало > ... > Предприемане На Съдебни Действия > Къде И Как > Правото На Коя Страна Се Прилага?
> Estonia

Правото на коя страна се прилага?

 Естония

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Източници на действащите норми

1.1 Национални правни норми

Въпросите, свързани с приложимото право, се уреждат основно от [Закона за международното частно право \(наричан по-долу „ЗМЧП“\) \(*rahvusvahelise eraõiguse seadus*\)](#).

Преди влизането в сила на ЗМЧП на 1 юли 2002 г. въпросите, свързани с приложимото право, се уреждаха от общата част на Гражданския кодекс (*tsiviilseadustiku üldosa seadus*). Понастоящем ЗМЧП се прилага вместо него в почти всички случаи по член 24 от Закона за задълженията (*võlaõigusseadus*), общата част на Гражданския кодекс и Закона за прилагането на Закона за международното частно право (*rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seadus*).

Освен това трябва да се вземат предвид отдаването на приоритет на нормите, произтичащи от приложимото право на ЕС, пред тези на националното право, и принципът, произтичащ от член 123 на Конституцията на Република Естония, съгласно който, когато закони или други нормативни актове на Естония противоречат на международен договор, ратифициран от естонския парламент, се прилагат разпоредбите на международния договор. Естония е подписала също така четири договора за правна помощ — с Русия, Украйна, Полша и с Латвия и Литва, които уреждат също въпроси, свързани с приложимото право.

1.2 Многостранни международни конвенции

- Хагска конвенция относно стълкновението на закони в областта на формата на завещателните разпореджания, подписана в Хага на 4 октомври 1961 г.; за допълнителна информация вижте: <https://www.riigiteataja.ee/akt/78853>.
- Конвенция относно приложимото право към договорни задължения, подписана в Рим на 19 юни 1980 г.; за допълнителна информация вижте: <https://www.riigiteataja.ee/akt/1026913>.
- Конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, подписана в Хага на 19 октомври 1996 г.; за допълнителна информация вижте: <https://www.riigiteataja.ee/akt/214112011002>.
- Протокол за приложимото право към задължения за издръжка, подписан в Хага на 23 ноември 2007 г.; за допълнителна информация вижте: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f30b46bd-fcdd-4b33-8b08-5b06e4a09b88.0022.02/DOC_2&format=PDF.

1.3 Основни двустранни конвенции

- Договор между Република Естония, Република Латвия и Република Литва за правна помощ и правни отношения, подписан в Талин на 11 ноември 1992 г.; допълнителна информация можете да

намерите в: [Riigi Teataja \(Държавен вестник\)](#);

- Договор между Република Естония и Руската федерация за правна помощ и правни отношения по граждански, семейни и наказателни дела, подписан в Москва на 26 януари 1993 г.; допълнителна информация можете да намерите в: [Riigi Teataja \(Държавен вестник\)](#);
- Договор между Република Естония и Украйна за правна помощ и правни отношения по граждански и наказателни дела, подписан в Киев на 15 февруари 1995 г.; допълнителна информация можете да намерите в: [Riigi Teataja \(Държавен вестник\)](#);
- Договор между Република Естония и Република Полша за правна помощ и правни отношения по граждански, трудови и наказателни дела, подписан в Талин на 27 ноември 1998 г.; допълнителна информация можете да намерите в: [Riigi Teataja \(Държавен вестник\)](#);

Регламенти на Европейския съюз

- Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно приложимото право към извъндоговорни задължения („Рим II“) (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 40—49);
- Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно приложимото право към договорни задължения („Рим I“) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6—16);
- Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка (ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1—79);
- Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 107—134);
- Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла (ОВ L 343, 29.12.2010 г., стр. 10—16);
- Регламент (ЕС) № 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 19—72).

2 Прилагане на стълкновителни норми

2.1 Задължение на съдията да прилага служебно стълкновителните норми

Ако по силата на закон, международен договор или сделка се изисква прилагането на чуждо право, съдилищата го прилагат, независимо от това дали прилагането му е поискано или не. Това означава, че задължението на съдилищата да прилагат чуждо право не зависи от факта дали това е поискано от някоя от страните (член 2, параграф 1 от ЗМЧП).

По някои граждански дела, по които страните са имали право да се споразумеят относно избора на приложимо право, естонските съдилища са прилагали естонското право вместо чуждото право, тъй като страните негласно са се отказали от правото си на избор на чуждо право.

2.2 Препращане

Когато в ЗМЧП се изисква да се прилага чуждо право (препращане от първа степен), се прилагат нормите на международното частно право на съответната държава. Когато тези норми изискват да се прилага естонското право (препращане от втора степен), се прилагат нормите на естонското материално право (член 6, параграф 1 от ЗМЧП).

Поради това, когато чуждо право препраща към естонското право, следва да се прилагат нормите на естонското материално право.

2.3 Промяна на критерия за определяне на приложимото право (привръзка)

Учредяването или погасяването на вещно право следва да се определя в съответствие с правото на държава, в която се намира имуществото към момента на учредяване или погасяване на вещното право (член 18, параграф 1 от ЗМЧП). Поради това, ако местонахождението на имущество се променя след учредяването и погасяването на вещно право, приложимото право също се променя. Правото на

държавата по местоживеене на физическо лице се прилага по отношение на неговата пасивна и активна дееспособност (член 12, параграф 1 от ЗМЧП). Поради това, ако се промени държавата по местоживеене на дадено лице, приложимото право по отношение на неговата пасивна и активна дееспособност също се променя. В закона обаче се предвижда промяната на местоживеенето да не ограничава вече придобитата активна дееспособност (член 12, параграф 3 от ЗМЧП).

2.4 Изключения от обичайното прилагане на стълкновителни норми

Чуждо право не се прилага, ако това води до явно противоречие с основните принципи на естонското право (обществен ред). В тези случаи следва да се прилага естонското право (член 7 от ЗМЧП).

Независимо от това дали чуждото право предвижда правна норма, която не съществува в естонското право, това не е от определящо значение в тези случаи; вместо това, съгласно клаузата за обществения ред, следва да се прилага естонското право вместо чуждото право, когато прилагането на последното води до явно противоречие с основните принципи на естонското право.

В законодателството, приложимо към договорни задължения, се предвижда също, че разпоредбите на съответната глава в ЗМЧП не засягат прилагането на тези разпоредби на естонското право, които са приложими независимо от правото, уреждащо договорите (член 31 от ЗМЧП). В член 32, параграф 3 от Закона се посочва също така, че когато всички елементи, свързани с договора към момента на избора, са свързани само с една държава, фактът, че страните са избрали за уреждане на договора чуждо право, независимо от това дали са избрали и чужда юрисдикция или не, не засяга прилагането на тези правни норми на тази държава, и че от тях не може да бъде получена дерогация чрез договор (повелителни норми).

2.5 Доказване на чуждестранен закон

Въпреки въведения общ принцип, че съдилищата трябва да прилагат чуждо право в ситуации, в които това се изисква съгласно закон, международен договор или сделка, независимо дали неговото прилагане е поискано или не (член 2, параграф 1 от ЗМЧП), при определяне на приложимото чуждо право органите и съдилищата могат да потърсят помощта на страните или на правителствени органи.

Въпреки че страните могат да представят на съдилищата документи, с цел да се определи съдържанието на чуждото право, съдилищата не са задължени да се придържат към тези документи (член 4, параграф 2 от ЗМЧП). Съдилищата имат право също да потърсят помощ от Министерството на правосъдието или Министерството на външните работи на Република Естония, както и да ангажират експерти (член 4, параграф 3 от ЗМЧП).

От страните в гражданско производство се изисква да докажат право, което е в сила извън Република Естония, международно право или обичайно право, доколкото съдът не е запознат с това право в съответствие с член 234 от Гражданския процесуален кодекс (наричан по-долу „ГПК“). Съдът може да използва и други източници на информация и да предприеме други действия за определяне на съдържанието на правото, както е посочено в предишния параграф във връзка с член 4 от ЗМЧП.

Правото на съдилищата да поискат информация, за да определят съдържанието на приложимото право, се основава на принципа на състезателност на гражданското производство. Този принцип е засегнат главно в член 5, параграфи 1 и 2 от Гражданския процесуален кодекс, в които се предвижда, че производство по предявен иск започва въз основа на фактите и молбите, представени от страните, основани на претенцията, както и че страните имат равни права и възможности да обосноват своите претенции и да отхвърлят, или да оспорят претенциите на ответната страна. По този начин дадена страна може да избере фактите, които да представи, с цел да обоснове претенцията си, както и доказателства, с които да докаже тези факти.

Правото допуска също така изключения, при които естонското право се прилага, когато независимо от всички положени усилия съдържанието на чуждото право не може да се определи в разумен срок (член 4, параграф 4 от ЗМЧП).

3 Стълкновителни норми

3.1 Договорни задължения и правни действия

Подобно на други въпроси, отнасящи се до международното частно право, правото, уреждащо договорите в Естония, се регламентира от ЗМЧП, освен ако не е определено друго от международното законодателство. Правото, уреждащо договор, може също да се определи въз основа на споразумение между страните, или когато съгласно ЗМЧП страните нямат право да избират приложимото право — въз основа на приложимото право, определено с помощта на установените критерии. Тъй като, в съответствие с член 3, параграф 2 от Закона за несъстоятелността, разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс се прилагат по отношение на производствата по несъстоятелност, освен ако не е предвидено друго в Закона за несъстоятелността, и тъй като, съгласно член 8, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс, съдебните производства по дадено дело се провеждат въз основа на Гражданския процесуален кодекс на Естония, приложимото право по отношение на провежданите в Естония производства по несъстоятелност е естонското право или приложимото право въз основа на споразумение между страните или, при липса на такова споразумение, приложимото право, определено въз основа на критериите, предвидени в ЗМЧП.

В ЗМЧП се определя, че договорите трябва да се уреждат от правото на държавата, договорено между страните. Страните могат да избират правото, уреждащо целия договор или част от него, ако договорът може да се дели по такъв начин (член 32, параграфи 1 и 2 от Закона). Изборът на приложимото право чрез споразумение обаче не е абсолютен. Член 32, параграф 3 от Закона гласи, че когато всички елементи, свързани с договора към момента на избора, са свързани само с една държава, фактът, че страните са избрали за уреждане на договора чуждо право, независимо дали са избрали и чужда юрисдикция или не, не засяга прилагането на тези правни норми на държавата, от които не може да бъде получена дерогация чрез договор (повелителни норми).

Когато страните не са избрали правото, уреждащо договора, той се урежда от правото на държавата, с която договорът е най-тясно свързан. Ако договорът може да се дели и част от него е независимо по-тясно свързана с друга държава, тази част може да се урежда от правото на съответната друга държава (член 33, параграф 1 от ЗМЧП).

Даден договор се счита за най-тясно свързан с държавата, в която към момента на сключване на договора се намира местожiveенето на страната, която трябва да изпълни характерните задължения по договора, или в случай че става въпрос за управителния орган на тази страна — с държавата, където се намира нейното седалище. Ако договорът е сключен при извършване на търговска или професионална дейност от страната, която трябва да изпълни характерните задължения по договора, се счита, че договорът е най-тясно свързан с държавата, където се намира основното място на стопанска дейност на тази страна. Ако съгласно договора се изисква характерните задължения по него да се извършват на място на стопанска дейност, различно от основното място на стопанска дейност, се счита, че договорът е най-тясно свързан с държавата, където се намира другото място на стопанска дейност (член 33, параграф 2 от ЗМЧП).

За недвижимо имущество и договори за превоз се предвиждат дерогации от общото правило на мястото на изпълнение на договора. Ако предметът на договор е право върху недвижимо имущество или право на ползване на недвижимо имущество, се счита, че договорът е най-тясно свързан с държавата по местонахождение на недвижимото имущество (член 33, параграф 4 от ЗМЧП). За договор за превоз се счита, че той е най-тясно свързан с държавата, където се намира основното място на стопанска дейност на превозвача към момента на сключване на договора, ако в нея се намира мястото на заминаване или местоназначение, или в случай на договор за превоз на стоки — основното място на стопанска дейност на изпращача или мястото на товарене, или разтоварване (член 33, параграф 5 от ЗМЧП).

По отношение на потребителски договори (член 34 от ЗМЧП), трудови договори (член 35 от ЗМЧП) и застрахователни договори (членове 40—47 от ЗМЧП) се прилагат и специални правила. Целта на тези специални прави е да се гарантира защитата на потребителя, работника или служителя и титуляря на полицата в качеството му на по-слаба страна по договора.

В случай на потребителски договори правото, уреждащо договора може да се определи и чрез

споразумение, но такова споразумение не може да води до лишаване на потребителя от защитата, предоставяна му от повелителните норми на неговата държава по местоживеене, ако: 1) сключването на договора в държавата по местоживеене на потребителя е предшествано от специално предложение, предназначено за потребителя, или от реклама, и в тази държава потребителят е изпълнил всички необходими действия за сключване на договора; 2) насрещната страна по договора с потребителя или неин представител е получил/а поръчката на потребителя в държавата по местоживеене на последния; 3) договорът е за продажба на стоки и потребителят е пътувал от държавата си по местоживеене до друга държава и е направил поръчката си там, при условие че пътуването на потребителя е уредено от продавача с цел да подтикне потребителя да сключи договора. При липса на споразумение относно приложимо право, потребителските договори се уреждат от правото на държавата по местоживеене на потребителя.

В случай на трудов договор изборът на право не може да води до лишаване на работника или служителя от защитата, предоставяна му от повелителните норми на правото на държавата, които биха били приложими при липса на избор на право. При липса на избор на право трудовият договор се урежда от правото на държавата, в която: 1) работникът или служителят обичайно полага своя труд по изпълнение на договора, дори и временно да работи в друга държава; 2) се намира мястото на стопанска дейност, чрез което работникът или служителят е бил нает, ако той не полага обичайно своя труд в някоя друга държава.

Застрахователните договори подлежат на някои по-специфични правила. В членове 42—44 са предписани реда и условията, на които могат да се основават споразуменията за приложимото право. Ако страните по застрахователен договор не са постигнали съгласие относно правото, уреждащо споменатия договор, и местоживеенето или управляващият орган на титуляря на полицата и застрахованият риск се намират на територията на същата държава, се прилага правото на тази държава (член 45, параграф 1 от ЗМЧП). Ако не са изпълнени всички изисквания, се прилага правото на държавата, с която договорът е най-тясно свързан. Счита се, че договорът е най-тясно свързан с държавата, в която е разположен застрахованият риск (член 45, параграф 2 от ЗМЧП).

3.2 Извъндоговорни задължения

В естонското право се предвиждат различни основания за избора на право в зависимост от естеството на въпросното извъндоговорно задължение.

Искове срещу неоснователно обогатяване, произтичащи от изпълнение на задължение, се уреждат от правото на държавата, уреждащо действително или предполагаемо правоотношение, въз основа на което е изпълнено задължението; искове срещу неоснователно обогатяване, произтичащи от нарушаване на право на друго лице, се уреждат от правото на държавата, където е настъпило нарушението. В други случаи искове, произтичащи от неоснователно обогатяване, се уреждат от правото на държавата, където е настъпило неоснователното обогатяване (член 48¹, параграфи 1—3 от ЗМЧП).

Искове, произтичащи от водене на чужда работа без пълномощие, се уреждат от правото на държавата, в която лицето, водещо чужда работа без пълномощие, е извършило действието, а искове, произтичащи от изпълнението на задълженията на друго лице, се уреждат от правото, регламентиращо такива задължения (член 49, параграфи 1—2 от ЗМЧП).

Като общо правило, искове, произтичащи от непозволено увреждане, се уреждат от правото на държавата, където е извършено действието или е настъпило събитието, служещо за основание за причиняване на вредата. Ако последиците не са очевидни в държавата, където е извършено действието или е настъпило събитието, на което се основава искът, по искане на увреденото лице следва да се прилага правото на държавата, където възникват последиците от действието или събитието (член 50, параграфи 1 и 2 от ЗМЧП). По отношение на обезщетяването за непозволеното увреждане обаче се прилагат ограничения. Ако иск, произтичащ от непозволено увреждане, се урежда от чуждо право, размерът на подобен вид обезщетение, разпоредено в Естония, не трябва да бъде значително по-голям от този на обезщетението, което се определя за подобно увреждане съгласно естонското право (член 52 от ЗМЧП).

Със закона се дава право също страните да се договорят относно прилагането на естонското право, след

като настъпи дадено събитие или бъде извършено дадено действие, което води до възникване на извъндоговорно задължение. Изборът на право не засяга правата на трети страни (член 54 от ЗМЧП).

3.3 Правно положение на субекта и негови аспекти, свързани с гражданското състояние (име, местопребиваване, правоспособност и дееспособност)

Съгласно естонското право няма отделни правила относно приложимото право, които да се прилагат към личните имена.

За определяне на местоживеенето на физическо лице се прилага естонското право (член 10 от ЗМЧП). Гражданството на физическо лице се определя в съответствие с правото на държавата, за гражданство на която следва да се вземе решение; ако физическо лице има няколко гражданства, се прилага гражданството на държавата, с която лицето е най-тясно свързано; и за лице без гражданство, лице, чието гражданство не може да се определи, или бежанец вместо неговото гражданство се прилага местоживеенето на лицето (член 11, параграфи 1—3 от ЗМЧП).

Правото на държавата по местоживеене на дадено физическо лице се прилага по отношение на неговата пасивна и активна дееспособност, но промяната на местоживеенето не ограничава вече придобитата активна дееспособност (член 12, параграфи 1 и 2 от ЗМЧП).

Със специално правило се определя кога дадено лице може да претендира недееспособност; въпреки това сделки, произтичащи от семейното право или от наследственото право, и сделки, отнасящи се до недвижими имоти, намиращи се в друга държава, са изключение от правилото (член 12, параграф 4 от ЗМЧП). Общото правило предвижда обаче, че ако дадено лице сключи сделка при липсата на активна дееспособност или докато неговата активна дееспособност е ограничена съгласно правото на държавата по местоживеене, това лице няма право да претендира недееспособност, ако разполага с активна дееспособност съгласно правото на държавата, където е сключена сделката. Общото правило не се прилага, ако другата страна е запозната или е следвало да бъде запозната с липсата на активна дееспособност на лицето (член 12, параграф 3 от ЗМЧП).

3.4 Установяване на произход, в т.ч. осиновяване

3.4.1 Установяване на произход

Семейноправните отношения между родител и дете се уреждат от правото на държавата по местоживеене на детето (член 65 от ЗМЧП). Взаимните права и задължения на родители и деца произтичат от произхода на децата, който се определя съгласно установената от закона процедура; произходът не се подчинява на отделни правила относно приложимото право.

Произходът се определя или се оспорва съгласно правото на държавата по местоживеене на детето към момента на раждането му; в специални случаи обаче произходът може да се определя или да се оспори съгласно правото на държавата по местоживеене на родителя или държавата по местоживеене на детето към момента на оспорването (член 62 от ЗМЧП).

3.4.2 Осиновяване

Осиновяването се урежда от правото на държавата по местоживеене на осиновителя. Осиновяването от съпрузи се урежда от правото, уреждащо общите правни последици от брака към момента на осиновяването (член 63, параграф 1 от ЗМЧП). Това означава, че осиновяването от съпрузи се урежда главно от правото на общата държава по местоживеене на съпрузите (член 57, параграф 1 от ЗМЧП), но законът включва и редица алтернативни основания за избора на право в случаите, когато съпрузите нямат обща държава по местоживеене (член 57, параграфи 2—4 от ЗМЧП).

Ако осиновяването на дете съгласно правото на държавата по местоживеене на детето изисква съгласието на детето или на друго лице, което има семейноправни отношения с детето, тогава по отношение на съгласието се прилага правото на тази държава (член 63, параграф 2 от ЗМЧП).

В закона отделно се посочва, че ако осиновяването се урежда от чуждо право или ако детето е осиновено въз основа на решение, поставено от чужд съд, такова осиновяване има същото действие в

Естония, както по силата на правото, съгласно което е осиновено детето (член 64 от ЗМЧП). Следва да се подчертае, че когато се осиновява дете, чието местоживеене е в Естония, трябва да са изпълнени също всички други условия за осиновяване, произтичащи от естонското право, както се изисква от правото на държавата по местоживеене на детето или съпрузите (член 63, параграф 3 от ЗМЧП).

3.5 Брак, извънбрачни двойки/фактическо съжителство, партньорства, развод, съдебна раздяла, задължения за издръжка

3.5.1 Брак

Общите правни последици от брака се определят главно от правото на общата държава по местоживеене на съпрузите (член 57, параграф 1 от ЗМЧП), но в закона са включени и редица алтернативни основания за избор на приложимо право за случаи, в които съпрузите нямат обща държава по местоживеене: еднакво гражданство, последна обща държава по местоживеене, ако единият от съпрузите все още живее в същата държава, или при липса на посочените по-горе се прилага правото на държавата, с която съпрузите са най-тясно свързани по друг начин (член 57, параграфи 2—4 от ЗМЧП).

Към процедурата за сключване на брак в Естония се прилага естонското право. Брак, който се сключва в чужда държава, се счита за действителен в Естония, ако е сключен съгласно подходящата процедура, определена от правото на държавата, в която се сключва бракът, и ако отговаря на всички материални предпоставки за брак, определени от правото на държавите по местоживеене на двамата съпрузи (член 55, параграфи 1—2 от ЗМЧП).

Като общо правило, предпоставките и пречките за сключване на брака, както и последиците, произтичащи от него, се уреждат от правото на държавата по местоживеене на бъдещия/бъдещата съпруг/а (член 56, параграф 1 от ЗМЧП). Предишен брак на някого от бъдещите съпрузи не е пречка за сключване на нов брак, ако предишният брак е прекратен с решение, постановено или признато в Естония, дори ако това решение не отговаря на правото на държавата по местоживеене на бъдещия/бъдещата съпруг/а (член 56, параграф 3 от ЗМЧП).

По отношение на правото, приложимо към предпоставките за брака по отношение на естонските граждани, се прилага специално правило; то гласи, че когато естонски гражданин не отговаря на дадена предпоставка за брак съгласно правото на неговата държава по местоживеене, се прилага естонското право, ако лицето отговаря на предпоставките за брак съгласно естонското право (член 56, параграф 2 от ЗМЧП).

3.5.2 Извънбрачни двойки/фактическо съжителство и партньорства

В естонското право не се предвиждат норми относно приложимото право за съжителство на семейни начала или партньорство. При определяне на приложимото право следва да се прилагат нормите, определени за повечето подобни правоотношения в ЗМЧП. В зависимост от естеството на съжителството на семейни начала или партньорството могат да бъдат подходящи нормите, приложими към договорните задължения или семейноправните отношения.

3.5.3 Развод и съдебна раздяла

Развод се произнася съгласно правото, уреждащо общите правни последици от брака, което е приложимо към момента на завеждане на бракоразводното дело (член 60, параграф 1 и член 57 от ЗМЧП). Това означава, че разводите се уреждат главно от правото на общата държава по местоживеене на съпрузите (член 57, параграф 1 от ЗМЧП), но в закона са включени и редица алтернативни основания за избор на приложимо право за случаи, в които съпрузите нямат обща държава по местоживеене: еднакво гражданство, последна обща държава по местоживеене, ако единият от съпрузите все още живее в същата държава, или при липса на посочените по-горе се прилага правото на държавата, с която съпрузите са най-тясно свързани по друг начин (член 57, параграфи 2—4 от ЗМЧП).

По изключение, вместо чуждото право може да се прилага естонското право, ако съгласно правото, уреждащо общите правни последици от брака, развод не се допуска (член 57 от ЗМЧП) или се допуска само при изключително строги условия. Това изключение се прилага, при условие че единият от

съпрузите пребивава в Естония или има естонско гражданство, или е пребивавал в Естония, или е имал естонско гражданство към момента на сключване на брака (член 60, параграфи 1 и 2 от ЗМЧП).

3.5.4 Задължения за издръжка

По отношение на задължения за издръжка, произтичащи от семейни връзки, няма приложими национални норми на международното частно право, а се предоставят препратки към съответното международно законодателство.

3.6 Режи на имуществени отношения

Съпрузите могат да избират приложимото право към своите права на собственост по отношение на съпругеската имуществена общност. Поради това, ако съпрузите са избрали приложимото право, ще се прилага избраното от тях право. Съпрузите обаче не могат да избират правото на всяка пожелана от тях държава. Те могат да избират между правото на държавата по местоживеене на един от съпрузите и правото на държавата, чийто гражданин е единият от съпрузите. Ако единият от съпрузите има повече от едно гражданство, може да бъде избрано правото на всяка от държавите, чийто гражданин е той (член 58, параграф 1 от ЗМЧП).

В Естония изборът на приложимо право се урежда от задължителни формални изисквания. Изборът на приложимо право по отношение на правата на собственост на съпрузите трябва да бъде нотариално заверен. Ако приложимото право не се избира в Естония, изборът на право е формално действителен, когато са спазени формалните изисквания за договорите за съпругеска имуществена общност, посочени в избраното право (член 58, параграф 2 от ЗМЧП).

Ако съпрузите не са избрали приложимото право, правата на собственост на съпрузите се уреждат от правото, приложимо към общите правни последици от брака към момента на неговото сключване (член 58, параграф 3 и член 57 от ЗМЧП). Общите правни последици от брака се уреждат главно от правото на общата държава по местоживеене на съпрузите (член 57, параграф 1 от ЗМЧП), а при липсата на такава се прилага правото на общата държава по местоживеене, чиито граждани са съпрузите; правото на последната им обща държава по местоживеене, ако единият от съпрузите все още живее в същата държава, или при липса на трите посочени по-горе, се прилага правото на държавата, с която съпрузите са най-тясно свързани по друг начин (член 57, параграфи 2—4 от ЗМЧП).

3.7 Завещания и наследяване

Наследяването се урежда от правото на последната държава по местоживеене на завещателя. В своето завещание или договор за наследство дадено лице може да предвиди по отношение на неговото наследство да се прилага правото на държавата, чийто гражданин е то. Такова условие е недействително, ако към момента на неговата смърт лицето вече не е гражданин на съответната държава.

В закона, уреждащ наследяването, се определя по-специално следното: 1) вида и действието на завещателните разпореждания; 2) способността за наследяване и неспособността да наследява като недостоен; 3) степента на наследяване; 4) наследниците и отношенията между тях; и 5) отговорността за задълженията на завещателя.

Хагската конвенция от 1961 г. относно стълкновението на закони в областта на формата на завещателните разпореждания се отнася до формата на завещания и договори за наследство.

Лице може да състави, измени или отмени завещанието си, ако към момента на съставянето, изменението или отмяната на завещанието притежава съответната дееспособност съгласно правото на държавата по местоживеене. Ако съгласно правото на тази държава лицето не е способно да състави завещание, то може да състави, измени или отмени завещанието си, ако има право на това съгласно правото на държавата, чийто гражданин е било към момента на съставяне, изменение или отмяна на завещанието. Промяна на местоживеенето или гражданството не ограничава вече придобитата завещателна дееспособност. Горепосоченото се отнася до способността на дадено лице да сключва, изменя или съответно да прекратява договор за наследство.

Договорите за наследство се уреждат от правото на държавата по местоживеене на завещателя към момента на сключване на договора или от правото на държавата на гражданство, ако това е определено от въпросното лице. Приложимото право определя допустимостта, действителността, съдържанието и обвързващата сила на договора за наследство и последиците от договора съгласно правото на наследяване.

Към момента на съставяне на взаимно завещание то трябва да отговаря на законите на държавите по местоживеене и на двамата завещатели, или на правото на държавата по местоживеене на единия от съпрузите, избран съвместно от завещателите.

3.8 Недвижимо имущество

Учредяването или погасяването на вещно право се определя въз основа на правото на държавата, в която се намира имуществото към момента на учредяване или погасяване на правото. Посочено е ограничение — вещно право не трябва да се упражнява при противоречие с основни принципи на *lex situs* на имуществото (член 12, параграф 2 от ЗМЧП).

3.9 Несъстоятелност

Тъй като, в съответствие с член 3, параграф 2 от Закона за несъстоятелността, разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс се прилагат по отношение на производства по несъстоятелност, освен когато е предвидено друго в Закона за несъстоятелността, и тъй като, съгласно член 8, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс, съдебните производства се провеждат въз основа на Гражданския процесуален кодекс на Естония, приложимото право по отношение на провежданите в Естония производства по несъстоятелност е естонското право.

■ Последна актуализация: 26/10/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.